

بسم الله الرحمن الرحيم

بحران انرژی در زامبیا میراث استعمار و سیاست‌های نوین

(ترجمه)

خبر:

در ۱ فوریه ۲۰۲۵، اداره تنظیم انرژی زامبیا تعرفه‌های اضطراری برق را بر شرکت برق زامبیا به مدت سه ماه دیگر تمدید کرد. این تصمیم که از ۱ فوریه تا ۳۰ آوریل ۲۰۲۵ اعمال می‌شود، در واکنش به بحران شدید انرژی در منطقه اتخاذ شده است.

تبصره:

سازمان تنظیم مقررات انرژی با تعرفه‌های اضطراری برق بر شرکت تأمین برق زامبیا موافقت کرد تا این شرکت بتواند ماهانه حدود ۱۵ میلیون دالر از مشتریان خرده‌فروشی کسب کند. این درآمد قرار است هزینه واردات ۷۸۸ مگاوات برق را تأمین کند. با این حال، علی‌رغم اجرای تعرفه‌های اضطراری برق، شرکت زامبیا نتوانست به هدف درآمدی خود برسد و تنها ۱۰ میلیون دالر در ماه‌های نوامبر و دسامبر جمع‌آوری کرد.

با اجرای تعرفه‌های جدید قیمت برق برای مشترکانی که بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ واحد مصرف می‌کنند ۵۳ نگوی (۱۹۰۰۰ دالر) به ازای هر واحد افزایش یافته است. برای مصرف‌کنندگان ۳۰۰ تا ۴۰۰ واحدی افزایش ۸۵ نگوی (۳۶۰۰۰ دالر) و برای مشترکان ۴۰۰ تا ۵۰۰ واحدی، افزایش ۱۰۲۷ نگوی (۱۳۳۰۰ دالر) در نظر گرفته شده است. این تغییرات باعث افزایش تعرفه‌ها بین ۵۰ تا ۱۵۶ درصد شده و میانگین افزایش در تمام گروه‌های مصرفی به ۸۲٫۷۵ درصد می‌رسد.

این نخستین باری نیست که دولت زامبیا با عنوان تعرفه اضطراری هزینه برق را افزایش می‌دهد. در سال ۲۰۱۹، میانگین تعرفه‌ها ۱۱۳ درصد افزایش یافت؛ اما هیچ اقدام جدی برای حل بحران انجام نشد.

نکته تأسفبار اینست؛ زامبیا که بخش عمده برق خود را از سد کاریبا تأمین می‌کند -بزرگ‌ترین دریاچه مصنوعی جهان که در دوران استعمار بریتانیا بین سال‌های ۱۹۵۵ تا ۱۹۵۹ برای استخراج معادن ساخته شد- حتی پس از استقلال همچنان در مسیر استعمار نوین گام برمی‌دارد. پشکرک Copperbelt Energy Corporation، که یک شرکت چندملیتی غربی و خصوصی است، ۵۵ درصد از برق تولیدی زامبیا را خریداری کرده و آن را به معادن می‌فروشد؛ درحالی‌که تنها ۲۵ درصد از جمعیت زامبیا به برق دسترسی دارند و این رقم در مناطق روستایی کمتر از ۵ درصد است. در شرایطی که کمبود برق بین ۷۰۰ تا ۱۳۰۰ مگاوات برآورد شده زامبیا ظرفیت تولید ۲۳۰۰ مگاوات برق خورشیدی و ۳۰۰۰ مگاوات برق بادی را دارد. بنابراین تنها با استفاده از این دو منبع می‌توان بحران انرژی را به‌طور کامل حل کرد.

افزایش این تعرفه‌ها فشار اقتصادی غیرقابل‌تحملی را به مردم تحمیل کرده و دسترسی اقل‌تعداد را به برق محدودتر می‌کند. این وضعیت نتیجه استعمار نوین است که کشورها را وابسته به نظام سرمایه‌داری غربی کرده و آن‌ها را متقاعد ساخته که مالیات و افزایش قیمت‌ها تنها راه تأمین بودجه دولت است. با وجود منابع عظیم طبیعی آفریقا همچنان در دام این سیستم گرفتار است و هرگز نمی‌تواند در چارچوب سرمایه‌داری استعماری به استقلال واقعی برسد. بنابراین یک تغییر بنیادین ضروری است؛ تغییری که تنها با یک نظام عادلانه و منصفانه امکان‌پذیر است؛ نظامی که بتواند راه‌حل‌های واقعی برای مشکلات بشری ارائه دهد و رهبرانی تربیت کند که توانایی اجرای آن راه‌حل‌ها را داشته باشند.

نویسنده: سعید بیتوموا

عضو دفتر مطبوعاتی حزب التحریر_تانزانیایا

مترجم: حسین سلحشور

19 شعبان 1446 هـ.ق.

18 فورية 2025 م.